

LA CAMPANA DE GRACIA

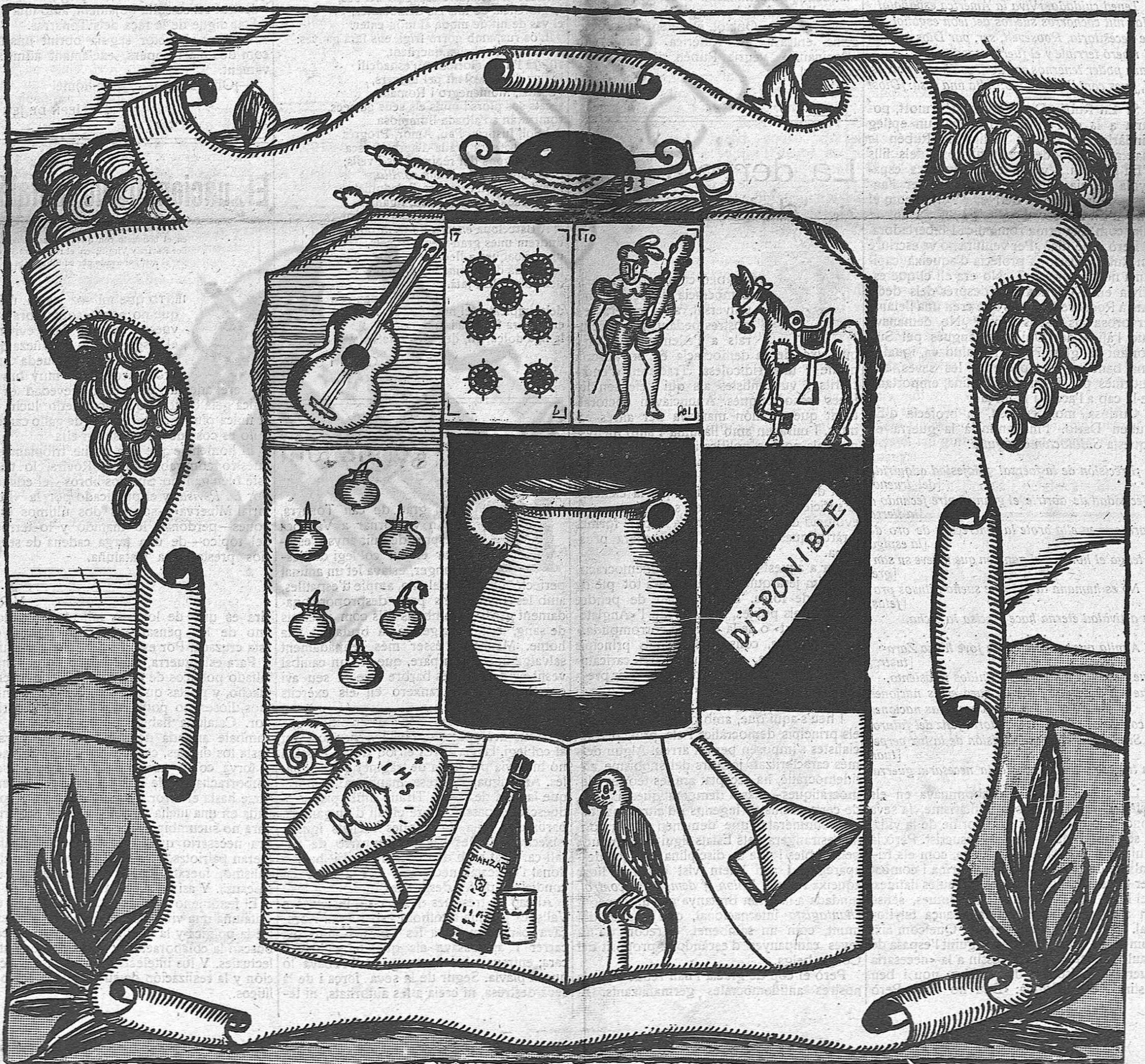
DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
TELÉFONO 4115 — BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ.
Fóra de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessets 1'50. — ESTRANGER, 2'50

HERÁLDICA MODERNISTA

Les armes d'un pais neutral

L'Amèrica en flames

Al cap de trenta dos mesos de guerra, el gran incendi s'ha comunicat a l'Amèrica. Lluitaven desde bon principi els canadencs; però aquests lluiten com a part d'un Imperi europeu. Ara el foc omple de flames totes les Amèriques lliures: la del Nord, la del Centre i la del Sud.

Darrera la bandera constel·lada dels Estats Units, ha seguit la de l'estrella solitaria, la de Cuba. I aniran seguint les banderes del Brasil, de Guatemala, de Chile...

L'incendi es fa més gros. Però el triomf de la bona causa es fa més segur. Aquest gran resplendor del foc americà, és ja la lluminària de la victòria gloriosa.

L'ÀLIGA

OM cantava En Rubén Darío l'orgull de les Amèriques espanyoles que no volien seguir la energia dels Estats Units! Aquests eren enormes, rutilants i sorollosos. Les estrelles del cel havien caigut en la seva bandera. Quan se movien, totes les pedres medulars del continent s'extremien. Però tota la seva grandesa res podria contra l'Amèrica llatina. Cantava:

*Tened cuidado. ¡Viva la América española!
Hay mil cachorros sueltos del león español.
Se necesitaría, Roosevelt, ser, por Dios mismo,
el ribero terrible y el fuerte cazador
para poder tenernos en vuestras férreas garras.
Y, pues contáis con todo; falta una cosa: ¡Dios!*

Si En Rubén Darío no hagués mort, posaria a la oda an En Roosevelt, un epíleg pindàric. Sonaria en la lira de Rubén la marxa triomfal dels cent milions dels fills d'En Lincoln. I veuria com l'Amèrica espanyola seguia el camí enlluminat per l'antorxa de la Llibertat de Nova-York, i com el rifle d'En Roosevelt se redreçava davant de ella com una arma romàntica i llibertadora.

Però, què dic? ¿Per ventura no va escriure En Rubén Darío la profecia d'aqueixa capitania nordamericana? ¿No era ell el que escrivia en 1907, dos anys després dels dedicats a Roosevelt, versos que eren una lletania fervorosa als Estats Units? ¿No demanava que l'àliga de l'Unió, s'extingués pel Sud portant la gloria? ¿No la saludava, igual a una bandera que projectés les seves ales enormes per l'Amèrica Llatina, emportant-se-la cap a l'acció i la força?

Curiosa, molt curiosa, la profecia d'En Rubén Darío. Fins anuncia la guerra en aquesta *Salutación al águila*:

*¡Precisión de la fuerza! ¡Majestad adquirida
[del trueno!
Necesidad de abrirle el gran vientre fecundo a
[la tierra
para que en ella brote la concreción de oro de
[la espiga
y tenga el hombre el pan con que mueve su san-
[gre.
No es humana la paz que sueñan ilusos pro-
[fetas,
la actividad eterna hace precisa la lucha.
Águila que conoces desde Jove hasta Zara-
[tustra,
que tienes en los Estados Unidos tu asiento,
que sea tu venida fecunda para estas naciones
vuela sobre estas naciones
y comunica al globo la victoria feliz del futuro.
Si tus alas abiertas la visión de la luz perpe-
[túan
en tu pico y tus uñas está la necesaria guerra.*

Lo que Rubén Darío abominava en els Estats Units era el seu utilitarisme, la seva concepció mecànica i multiforme de la vida, el seu oblid de la veu de Jesucrist. Però la Unió, tan puritana altra volta, com els triplants de la *Flor de Maig*, s'arma i combat per totes les velles i sonores paraules llatines, pel Dret, per la Justícia i pels Homes, sense un afany de domini ni una frisança territorial. Els místics de la guerra! Quelcom així com si els dotze apòstols, seguint l'espasa de Paulo, el capità, se llicencessin a la «necesaria guerra». Wilson podria cridar, nou i ben distint Pere l'Ermità: «Déu ho vol!» Però

per totes les dones desventurades i profanades, per tots els infants sacrificats, per totes les hecatombes, per totes les catedral esquarterades, per la divina estatua, pel Somriure de Reims, mutilada pels barbres, en una simbòlica mutilació de l'ànima cristiana i llatina.

Rubén contemplaria als Estats Units com el darrer miracle. Búffalo Bill rebent a Cyrano de Bergerac i combatent per totes les ideals Roxanes! Rubén els hi diria: «Us mancava Déu i ja el teniu. En el cel de les vostres estrelles, el Senyor us beneeix!» I tal volta, al darrera de la benvinguda que un dia donà an En Cyrano, arribat a Espanya amb la farandola, escriuria uns versos malincònics, dient-nos el seu dolor, perquè l'ànima ianqui, utilitaria i descreguda, més sense l'audàcia i la energia, havia passat a Espanya, i don Quixot, el peregrí dels peregrins, entrava en Amèrica. Damunt de «Rocinante» veuria Rubén cavalcar a un cow-boy!

PARADOX

La derrota dels pedants

RECORDEU com parlaven de la democràcia i del sufragi universal, anys enrera, els nostres pedants manufacturats a l'Alemanya? Deien que això de la democràcia és un anacronisme i una ridícula. Tractaren d'enderrotar i vuitcentistes als qui defensen les idees democràtiques. Anunciaven doctoralment que el món marxava per altres camins. I miraven amb llàstima i amb menyspreu als pobres polítics i als cànchids intel·lectuals que aquí es prenién de debò els principis de la revolució francesa i el postulat democràtic. Ells, inflats per la ciència i la suficiència germàniques, sostenien que la evolució de l'Estat es dirigia cap a formes jeràrquiques autoritàries, a la manera prussiana.

Per a aquests snobs de l'antidemocràcia, el règim jeràrquic de Prússia era tot ple de saba i de força. D'allí havien de pendre exemple els pobles, i no pas de l'«Anglaterra decadent» o de la «França corrompuda». La República, conseqüència dels principis democràtics, és, deien, una cosa caricaturesca, sainetesca, que només pot ésser presa de debò pels ingenus «federalistes de tota la vida».

I heu's-aquí que, amb ocasió de la guerra, els principis democràtics i els principis socialistes s'imposen per tot arreu. Algun dels més caracteritzats jotglars del snobisme antidemocràtic, ha acceptat ara les teories democràtiques—massa democràtiques i tot—de certs pacifistes ingenus i d'altres pacifistes remunerats, que demanen que la política estrangera dels Estats sigui intervinguda pels pobles i que la disciplina secreta desaparegui. I així l'hem vist enaltir i lloar aqueixa tèrbola *Union of democratic control*, fundada a la Gran Bretanya per un conegut *chantagista* internacional, que duu al damunt, com un sambonet, el record de les seves campanyes d'escàndol a propòsit del Congo belga.

Però el cop de gràcia l'han rebut ara els nostres antidemocrates germanitzants. El

decret o missatge del Kaiser sobre la reforma constitucional a Prússia, tira per terra totes les afirmacions de la seva infinita pederterterter. Per compte d'ésser els Estats democràtics els que evolucionessin cap a la organització prussiana, és la Prússia la que, forçada per les circumstàncies, evoluciona cap a la democràcia. La reforma constitucional que Guillem II acaba de prometre, per a després de la guerra, al poble prussià no és altra cosa sinó la reforma electoral, demanada des de molt temps ençà per les esquerres de Prússia. I ço que Guillem II promet és la substitució del sistema electoral per classes, jeràrquic i antidemocràtic, pel sistema del sufragi universal. No trigarem, doncs, molts mesos a veure establert a Prússia el sufragi universal, essència del règim democràtic. Davant d'això, s'imposa el suïcidi dels pedants germanistes i antidemocrates que acaben d'ésser terriblement derrotats.

FULMEN

EL TERCER MILENARI

El tercer milenari de L'ESQUELLA veurà el món canviat de cap a peus, la guerra d'ara restarà a l'història, el Kaiser haurà mort anys ha, ximplet, amb un òs a la boca i unes pines cercant-li, pit endins, un cor de fel.

De l'Alemanya se'n dirà *alimanya*; un casc prussià serà escapat del bec, la gibelleta de tots els demòcrates, el vas de nit de moda al món enter.

L'ós rus, amb gorro frigi, ens farà ganyes: tras el martiri belga, incruent, vindrà l'hora gloriosa qu'esbadelli la flor d'olor volant pel univers, i Serbia, Montenegro i Romania, secats sos plors i muts els seus gemecs, somriuran a l'albada lluminosa del Sol, Justícia, Pau, Amor, Progrés

Espanya serà prada d'herba fresca pels llorigons del règim nous i vells; la Democràcia serà una *conilla*, i cent partits d'esquerra els conillets morint-se de fastidi, i són, i gana damunt l'ermot a prenyes eternalment.

A Barcelona encara tindrem rambles, tindrem unes gran-vies a trocets, unes cloaques a llenques, amb embuços, per demà donà feina als *brigadiers* deixebles d'En Jafà.

La tarregada dels empleats del nostre Ajuntament, empatirà febrós i mitinera la figa dolça, vil, dels dos ralets.

A. COSTA I SENDPA

El rector germanòfil

EL noi gran de càn Tonarra, quan va tornar a Vallsòca després de vuit anys d'estudiar en un col·legi de l'estranger, estava fet un animal perfecte. Quadrat del cap, ample d'espatlles, amb les mans i els peus desproporcionadament grossos i amb els ulls com injectats de sang, era l'imatge de la brutalitat feta home. Menaçava ésser més refinadament salvatge que el seu pare, que era un canibal vestit de paisà i més barbre que el seu avi que havia sigut ranxero en els exercits d'Àtila.

A l'hereu Tonarra, per a ésser pitjor que els seus avantpassats, l'havien perfeccionat al col·legi. Havia après el joc de la còssa i no hi havia pas mula de traginer que l'igualés. Amb igual destresa manjava el floret que la vara de freixa. Tirant amb pistola a duescentes passes, sobre el tall d'un ganivet, partia una bala en dugues meitats iguals, Aixecava amb les espalles un carro de parell carregat amb deu bòts d'oli. Li havien donat l'educació necessària per a estar en condicions de fer desgracies.

Al cap de tres dies d'haver-se instal·lat a Vallsòca ja tenia a tothom esparverat. Abraçava bàrbarament a les noies al mig del carrer i apallissava als que li plantaven cara; entrava a les cases veïnes i robava lo que li plavia. Segur de la seva força i de la seva destresa, ni creia a les autoritats, ni te-

mia les ires dels ofesos, ni respectava res humà ni diví. En Tonarra es creia per sobre de tot.

A Vallsòca començaven a escalfar-se els ànims contra aquella calamitat que els havia caigut al damunt. Tothom, menys el rector, tenia odi a n'aquell ximple. El rector era l'únic que, obrint uns ulls com unes taronges, deia ple d'admiració:

—¡Oh, quin home, quin home!

Un dia perquè un veí del seu carrer, ofès de no se què, va tirar-li un ròc als vidres, en Tonarra va pegar-li foc a la casa. A una veïna que estenia roba al terrat de la casa, paret per mig de la seva, va afanar-li la roba i an ella va tirar-la dalt-baix del terrat. Un vespre a l'hora del rosari va entrar a l'església i d'un cop de pedra va rompre la cara del sant patró del poble. El rector al sapiguer-ho va sentir créixer la seva admiració per En Tonarra i repetí la seva exclamació:

—¡Oh, quin home!

Els veïns de Vallsòca varen veure's obligats a pendre les seves escopetes, decidint acabar amb aquell salvatge. L'acorralaren a casa seva, esperant que tragués el cap per a fusellar-lo. En Tonarra trobà manera de seguir fent mal. Ensorrà les parets de les cases veïnes i destruí tot lo que trobà. Pedres de cinc quintas llençades amb tremenda força escampaven la mort allà on quien. Convençut de que ja no hi havia remei per a ell i que la coalició de tot-hom acabaria amb les seves agalles, decidí fer pagar cara la seva vida i agotant tots els medis de destruir que li havien ensenyat al col·legi, ferí, matà i destruí sense solta bojament, amb una brutalitat digne de la raça dels Tonarres.

I encare el rector seguia obrint uns ulls com dos plats sopers, exclamant admirativament.

—¡Oh, quin home, quin home!

JEPH DE JESPU

El nacionalismo catalán

Brindis pronunciado por Angel Samblancat en el banquete con que fué obsequiado el señor Rovira y Virgili, en el restaurant Martin, por el éxito obtenido por su último libro.

SIENTO que mi voz sea la única que no puede aquí vibrar en vuestro idioma. Para evitaros el disgusto o la extrañeza que esta singularidad pueda producir, seré muy breve. Lo seré, además, porque la brevedad es la única gala oratoria que yo puedo lucir, es la única pluma de mi cuello de gallo cantor, y no es cosa de quedarse sin ella.

El homenaje que esta noche tributamos a nuestro admirable amigo Rovira, lo tiene éste bien ganado. Sus dos libros—el editado por *La Revista* y el publicado por la «Editorial Minerva»—son los dos últimos eslabones—perdonad lo manido y lo terreno del tópico—de una larga cadena de servicios prestados a Cataluña.

V Rovira es uno de los más valientes soldados, uno de los pensamientos estandartes de esta cruzada. Por esto le debemos gratitud. Para esta guerra, para la que no nos han faltado políticos de corazón viril, de pecho macho, y poetas que hablan como los mismos dioses, no podía faltarnos el historiador. Cataluña había de presentarse en el combate armada de sabiduría y de coraje hasta los dientes, casqueada y empolainada y torva como una Minerva susceptible de emborracharse de justicia y de encolerizarse hasta el furor. Cataluña estaba empeñada en una lucha terrible, y era necesario, para no sucumbir, recoger todas las piedras. Era necesario que todos los intelectuales fueran patriotas, fueran militantes del nacionalismo, fueran guerreros de la patria y de su causa. Y así ha sucedido.

El fenómeno es consolador. Existe hoy en Cataluña una viva corriente de simpatía entre la política y la inteligencia. Los políticos buscan la colaboración y la luz de los intelectuales. Y los intelectuales piden la aplicación y la realización de su ciencia a los políticos.

En un ágape literario celebrado en Aranjuez, preguntaba no ha mucho Azorín: ¿Qué es España? ¿Donde está España? En la Puerta del Sol no saben qué es y donde está España. Y no lo saben precisamente los diputados de la nación, los maestros del idioma. Y el día que se enteran de lo que es la patria, la ven representada en un Maura, en un Lacierva, o lo que es peor, en un Belmonte. En Barcelona nadie pregunta qué es y donde está Cataluña. Todos nos la sentimos en nuestra alma. Y si alguien nos preguntara qué es y donde está, contestaríamos a gritos: «Cataluña está aquí, Cataluña soy yo».

El libro de Rovira es una afirmación catalana en medio de esa orgía infernal de negaciones españolas. En esas páginas tan apasionadas, tan calientes, Cataluña se quita los guantes y enseña la zarpa. Desde esa tribuna habla sin embarazo y sin mentiras uno de los diputados más sinceros de nuestro Parlamento espiritual. Y esto era muy necesario, porque los diputados del otro Parlamento apenas dicen palabra de verdad.

La obra toda de Rovira y Virgili es interesantísima. Lo es esencialmente desde el punto de vista internacional, desde el nacional español y desde el nacional catalán. Rovira, como hacía notar *La Publicidad*, ha internacionalizado el problema de Cataluña. Rovira ha inscrito a ésta en el círculo dantesco de las naciones dolientes, de las naciones condenadas, la ha seriado en el orden de los pueblos que tienen formuladas ante el mundo interrogaciones angustiosas acerca de su presente y de su porvenir. Las reivindicaciones catalanas tenían antes un carácter regional, provincial. Lo típico catalán era un matiz de lo pintoresco español. Europa nos desconocía, nos conocíamos a medias nosotros mismos.

En adelante, eso no ocurrirá. «El Nacionalismo Catalán» es una afirmación de la personalidad de Cataluña ante los extraños, ante el universo y es una iluminación—una de las más espléndidas iluminaciones—de esa personalidad ante nuestra propia conciencia. Los literatos madrileños que dudan de su nacionalidad, que no encuentran el espíritu y el cuerpo de su patria, no es extraño que nieguen la nuestra. Esos miopes se forjan unas ilusiones tremendas sobre la extensión del imperialismo flamenco. No han visto que, mientras ganaban materialmente el Rif, perdían espiritualmente a Cataluña.

Pero, los que más provecho hemos de sacar de la obra de nuestro amigo, hemos de ser nosotros, los catalanes y los catalinizantes. Por más que se diga, esta tierra no tiene conciencia de la tragedia que sufre, no siente aún bastante la opresión del pie que la huella. A pesar de la gran luz que se ha hecho en el alma y en los ojos de Cataluña,

hay muchos catalanes que todavía no ven. Esto ha hecho aquí posible el arraigo de partidos políticos anticatalanes o extracatalanes. Rovira ha llamado nuestra atención, y la ha interesado en nuestro problema esencial, que es el ser nosotros mismos, pero serlo sin mezcla.

Y no se diga que esto es fomentar odios. Esto es cantar la verdad, y nada más. Pero, aunque esto fuera sembrar odios, no callaríamos. Con la injusticia no hay transacción. Al mal, guerra y maldición eternas. Yo afirmo que sin odiar no se puede vivir. El odio es necesario. Sólo el que odia con furia puede amar con frenesí. Si de pregonar la verdad resultan discordias ¿qué le vamos a hacer? ¿Acaso vamos a lamer el pie que nos pisa, vamos a besar la mano que nos abofetea?

No hay fraternidad sin igualdad y sin libertad. Dejados libres y luego hablaremos de amor. Tan cierto como es que hoy en la esclavitud nos odiamos, es seguro que mañana en la libertad nos amaremos.

A desembuchar todo esto, a felicitar a nuestro amigo Rovira y Virgili por su triunfo y a decirle lo mucho que le admiro y le quiero, he venido yo aquí esta noche. Perdonadme si he sido más pródigo de lo que prometí.

ANGEL SAMBLANCAT

Aquest número ha sigut revisat per la censura governativa

REBALL DE POSTAL

Una postal l'altre dia me va enviar, la Rosalia que és minyona d'En Guillem, i després que ja firmava a la posid-data'm posava:—Amic meu, perduts estem. Tan grassona que jo estava, noranta kilos pesava, quan la guerra's comença, i ara ja no serviria ni per trolle de tranvia ni per canya de pesca. Com qu'escasseja... la palla aquí tothom se baralla, els diners s'han acabat,

sòrt tenim de que algun dia el bon Anglès ens envia pinyes, bolets i estofat.

Tu'm diràs, fuig d'Alemanya, torna aviat aquí Espanya prò això és molt prompte dit, ¿que no sabs que els aliats estan molt ben preparats, i no'ls passa ni un mosquit?

Don Guillem prou s'escarraça, al enemic amenaça si no volen fer la pau, però ells amb molta catxassa li contesten bo i fent guassa: ¿Pau? ja, ja, ja!... Pau, apa siau!...

F. CERVELLÓ I JANE

MORBÓS SOCIAL

BAIX els auspicis d'un règim barbre, en quin és precis matar per a poguer viure, s'ha pervertit totalment el sentiment de lo bell.

La idea de la bellesa afrosa, de l'absurda bellesa guerrera, ha produït en el món tan immenses i deplorables malvestats de follia mental, que a través dels segles, una humanitat folia per la brillantor roja de sangnantes victories, de triomfs i de hecatombes monstruosament horripilants, gairebé no ha fet altra cosa que agenollar-se rendida davant dels genis bèl·lics, producte morbós de la fatalitat guerrera.

La monomania del triomf, de l'aniquilament de l'enemic, constitueix el millor encant de les multituds i de quasi la totalitat dels individus. Lluitar per a vèncer, aixecant-se, si és precis, sobre un sinistre promonforti de runes fumejants i de cadàvers sagnants, per a des d'allí fer flamejar majestuosament la bandera de la victòria: tal és, en síntesi, el somni daurat de la humanitat.

Tothom maldia la guerra, aqueix açot afrós que destrueix els pobles i delma les races, i la guerra és el bell ideal artistic que roman arrapat al cervell de les multituds.

Poetes, escriptors, músics i oradors, dramaturgs, pintors, escultors i clergues, convertits tots en eloqüents panegiristes de la barbarie destructora i fent de cada capdill triomfal un Cèsar omnipotent o un *Cid Campeador*, han procurat en tot temps enlairar les sagnantes maleses bèl·liques, immortalitzant-les per la llegenda, embolcallant-les en els nimbes suggestionadors de la epopeia gloriosa i de l'heroisme sobrenatural.

El marbre i el llenç, el llibre i el pentagrama, l'estrofa i el discurs, tot, tot ha sigut posat al servei de la falsa bellesa, de l'heroisme destructor, amb el fi d'endurir el cor dels homes, suggestionats per la brillantor roja de les grandeses humanitzades.

Es llàstima que aixís hagi succeït i segueixi succeint a l'hora d'ara per a dissòrt del món humà; és trist, molt trist, que l'estre

encisador del geni, inspirador portentós de les grandeses sublimes de l'ànima humana, hagi dedicat i dediqui encara, gairebé la totalitat de llurs meravelloses eloqüències exaltadores, a la glorificació de falses belleses, de brutals belleses humanitzades. Però arribarà dia en que tot això acabi per a sempre; i aleshores, redimit el món de tota tirania bestial, de tot barbre despotisme liberticida, poetes, escriptors, oradors i músics, filòsops, pensadors, dramaturgs i demés artistes genials del pensament i de l'obra, se uniràn estretament per a entonar un himne immens, meravellos, omnieloqüent a la veritable bellesa eubúrnica de l'amor, de la pau, de la llibertat, de la justícia i de la fraternitat universal.

J. PUIG CASSANYAS

SONATA CII

COM vos han provat dijous i divendres sants? Fereu molta broma? No em vingueu amb orgues, que ja veig que sí. Tots rieu per sota el nas. Apets de promiscuació amb carn humana, eh? Què s'hi farà, ja s'han perdut les creencies! Jo me'n vaig anar a muntanya; no m'agraden les majas, ni soc aficionat a grapejar en la casa del Senyor ni en els cines; ho deixo per a En Galceràn i demés companys de causa.

I de bè que'n compràreu? No? Burros, més que burros! Deixeu vos de que anessin cars, a tot preu eren barats.

Per què? Molt senzill. Abans de poc pagarem les rates de claveguera a pesseta. No faig broma, no, a pesseta. I el que tingui un bè tindrà una fortuna.

Els Estats Units, Cuba, Panamà, el Brasil, Guatemala, l'Argentina, tots, en una setmana se declaren en guerra contra Alemanya o solidaris dels que s'hi han declarat.

Els bloquejats serem nosaltres (neutrals!), i mentres els demés faràn servir per al transport els vaixells alemanys, nosaltres per no molestar *El Dia Gráfico* ens rosegarem els punys.

Ya te digo yo, Magin...

La sòrt és que En Romanones sembla que s'ha espantat i que tracta de totes maneres d'entornar-s'en a caseta; però qui és que voldrà carregar amb el mort? Veig difícil que trobi un encarregat dels neulers. Si no és En Maura...

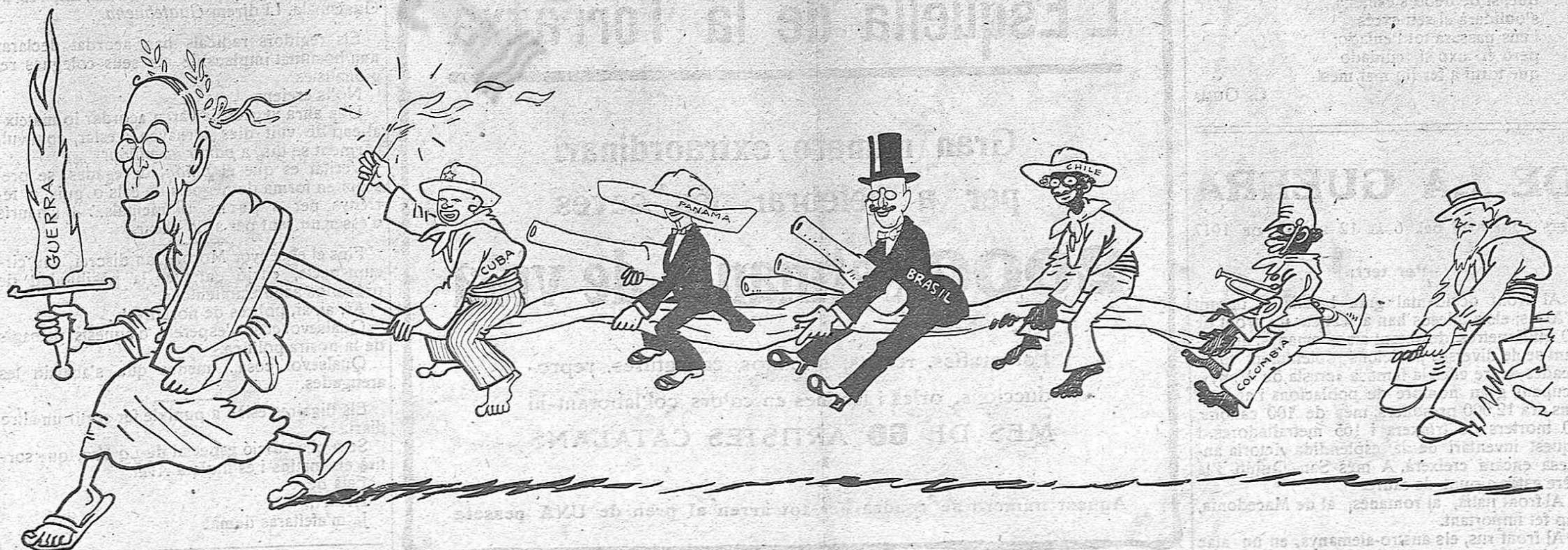
I la veritat: això de que quan ens veiem fumuts haguem de pensar amb En Maura, trobo que fa poc guerrero després de tant: Maura, no!

Què me'n dieu dels anglesos? Són rabiosos, eh? En saben més que l'Hindenburg; al menys el fan guillar. Lo que deuen dir els alemanys:

—No's poden tenir anglesos.

I és ben cert; França i Bèlgica els hi do-

La cavalcada americana

En Wilson.—Apa, siguem-hi, nois, que quants més serem més aviat acabarem.

naren una factura per a cobrar i, carai!, sí la cobren bé i depressa; aquesta batalla d'Arras potser és el començament del fi, sobre tot si aquesta hostilitat del món sencer obre els ulls al poble alemany, esclau d'una casta de militars cruels manats per un emperador tocat de deliri de grandeses.

Pels Estats Units, per Cuba, Panamà, Brasil, Argentina i Guatemala, bevem-hi.

MORITZ XII

A LA PRIMAVERA

Senyora: Que En Romanones, home malcarat i injust, es complagui i trobi gust en molestia a les persones, no és cosa que, en bona fe, a ningú pugui assombrar, mes, qui havia de pensar que això també ho fes vostel!...

Sí, senyora trapacera, lo que amb nosaltres fa enguany és de lo més lleig i estrany que s'ha vist sobre l'esfera. ¿Vostè és la que abans solia venir cada març, alada, vaporosa i perfumada?... Vagi a contar-ho a sa tia!... Vostè és un fruit de l'avern que ha sorgit de tras-cantó, per sè una continuació de l'insoporable hivern.

La Primavera era hermosa, sa presència enamorava, i cada pas seu deixava una estela lluminosa. Els aucellets la rebien cantant, plens d'admiració, i al sentí el seu dolç petó, les flors, joioses, s'obrien. I el cel, el camp, el jardí, veient-la venir, somreien i amb veu tremolosa, deien:

— Ah!... Ja és aquí, ja és aquí!...

En canvi, enguany, valga'ns Déu, comença per venir tard i, per primer Déu vos guard, entra coberta de neu. I a continuació, ventades, freds cruels, dies boirosos, temporals esgarriuosos, avingudes, pedregades...

¿Es aquesta l'estació deliciosa, l'encisera?... No, no!... Això no és Primavera ni Cristo que lo fundó.

Això és un indigne engany que'ns fa obrir els ulls i ens indica que avui tot se falsifica fins les estacions de l'any.

La desorganització a que hem estat subjectats podrà sè agradable als gats, però a les persones no. Nosaltres volem cel blau, arbres coberts de fullatge, manses ones a la platja i a la terra calma i pau. Volem aurores rialleres, bells crepuscals opalins, moltes roses als jardins, molt fruit a les maduixeres!...

¿No és això lo que amb raó de sa vinguda s'espera?

Doncs, senyora Primavera, compleixi amb sa obligació! Faci-ho i no sigui nena; busqui en l'arrepentiment el crèdit que va perdent; que, si de debó s'esmena, s'oblidarà el seu excés i ens passarà tot l'enfado; però ei, això sí, cuidado que torni a fer-ho mai més!

C. GUMA

DE LA GUERRA

FETS CONEUTS DEL 6 AL 12 D'ABRIL DE 1917

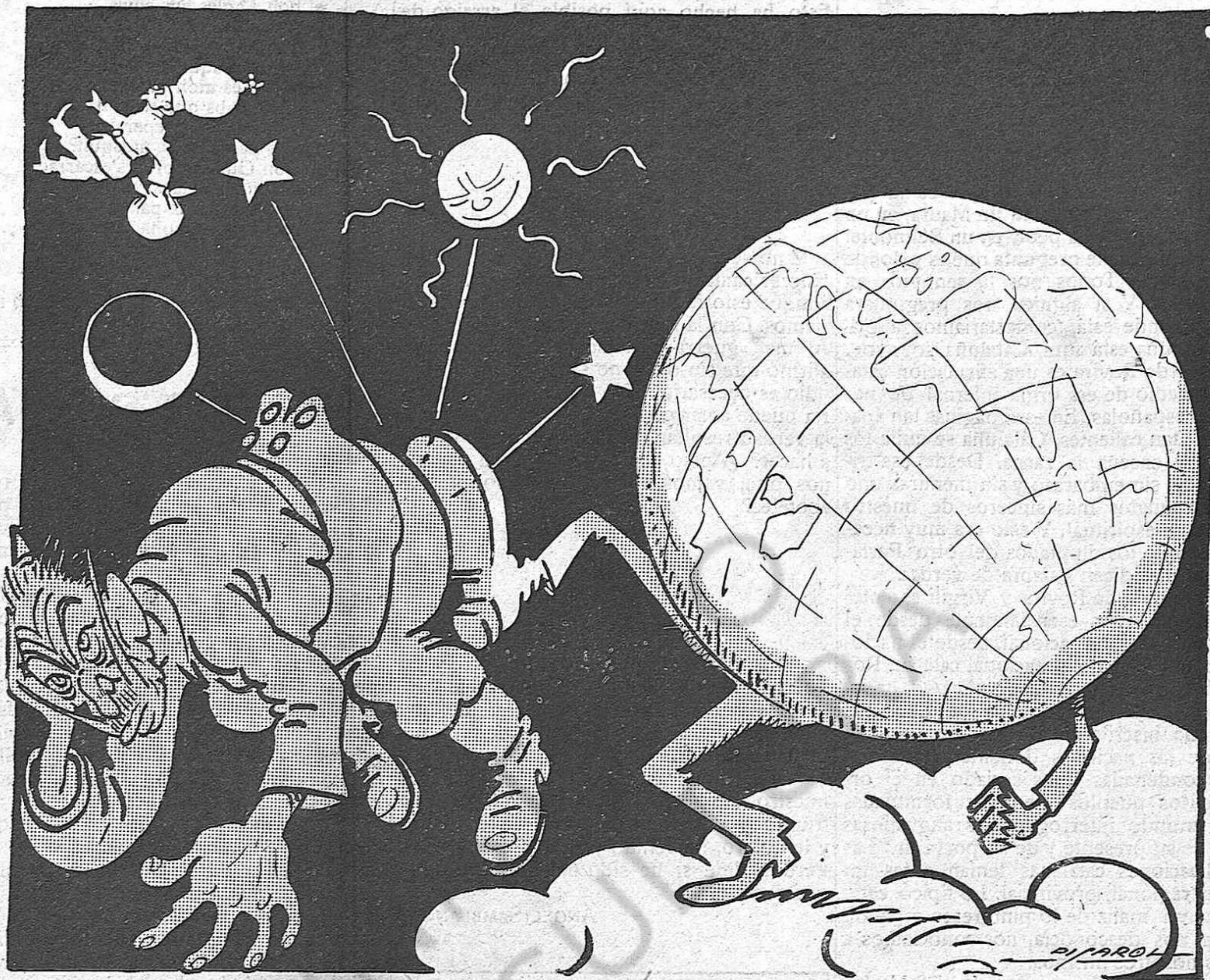
Per terra

Al front occidental gran batalla al davant d'Arras; els anglesos han atacat en un front de 20 quilòmetres, derrotant als alemanys, apoderant-se de diverses posicions potentment fortificades, entre elles la famosa «cresta de Vimy», ocupant gran nombre de poblacions i agafant fins ara 12.000 presoners, més de 100 canons, 60 morters de trinxera i 165 metralladores. I aquest inventari de la esplèndida victòria anglesa encara creixerà. A més San Quintí i la Fère estan a punt de caure.

Al front italià, al romanès, al de Macedònia, cap fet important.

Al front rus, els austro-alemanys, en un atac

EL DESHAUCI

— Vès qui ho havia de dir!...
Tot el món contra de mi.

de sorpresa per medi de gasos asfixiants, van apoderar-se del cap de pont de Tobol, fent 9.500 presoners i prenent 15 canons i altre material.

Als fronts de la Mesopotàmia, els anglo-indis i els russos han fet la seva unió, i l'avenc cap al nord ha continuat.

Per mar

Submarins anglesos han atacat a dos torpeders alemanys prop de Zeebrugge, enfonzant-ne un.

Per l'aire

Lo més notable són les grans volades de reconeixement fetes pels anglesos abans de iniciar l'ofensiva victoriosa d'Arras. En un sol dia van pendre 1.700 vistes fotogràfiques, anant molt endins del territori ocupat. I si bé aquell dia perderen 28 aparells, la pèrdua queda compensada amb escreix pel magnífic resultat obtingut.

TORNEM a estar «sobre un balcó» que deia aquell.

De tot arreu arriben noves pessimistes.

Aquests dies fins s'ha tornat pessimista En Romanones, que és tot lo que's pot dir.

I sotto voce s'assegura que vol deixar la batuta.

El mal és que ningú gosa arreplegar-la per por de un fracàs.

¿Qui gosa agafar la batuta davant de una orquestra espanyola on tot són violons?

Vinga llenya a la gran foguera!
Després dels Estats Units, Cuba; després de

Cuba, Brasil i Xile i Perú i Guatemala... i demanin.

Si això continua aviat serà qüestió de parodià aquell reconstruït, i exclamar:

— Tot-hom és al·liat!... Aviat farà fàstic!... Però no; nosaltres no arribarem a dir tant. Nosaltres lo que sí creiem és que s'hi posen una mica tart.

Quin bunyol, la Junta de Subsistències! Tots els membres dimiteixen. I ¿què voleu que sigui un país neutral, que per no quedar-li res, no li queden ni membres?

Ni respecte als dies sants! A les mateixes portes de Barcelona han enfonzat aqueixos dies, els submarins alemanys, dos barcos: un de italià i un d'espanyol.

Nostre Senyor era mort, però ells seguien tant vius...

Un nou al·liat? Per darrers cablegrams se sab que, entre les nacions americanes que pensen declarar la guerra a Alemanya, hi ha Guatemala.

Si resulta certa la notícia serà qüestió de canviar-li el nom.

D'ara endavant, quan la nomenarem, res de Guatemala. Li direm *Guatubueno*.

Els regidors radicals han acordat declarar una hostilitat implacable als seus col·legues regionalistes.

No'ls creiem. Una altra vegada ja vàrn acordar lo mateix i al cap de vuit dies tornaven a estar, com vulgarment se diu, a *partir un pinón*.

Veritat es que el *pinón*, de vegades, se presenta en forma de negoci de calç o guix o terrenys per a parcs municipals... i s'hauria d'ésser un sant per a no pecar.

Fins el senyor Morote, tan discret, tan circumspecte, «dejó entrever la posibilidad de próximos acontecimientos».

Ai, ai, ai, pobres de nosaltres!... Qualsevol cosa n'esperem d'aquests presagis de la nostra política.

Qualsevol cosa... menos que s'abaixin les arengades.

Els lligaires estan a punt de fer sortir un altre diari.

Serà una edició especial de *La Veu*, que sortirà els matins i es titularà *Avui*.

Està bé. Avui?... Ja m'afeitaràs demà!

Impremta La Campana i L'Esquella, Oim, 8.—Barce ona

L'Esquella de la Torratxa

Gran número extraordinari
per a celebrar les seves

2000 setmanes de vida

Fotografies, retrats, dibuixos, caricatures, reproduccions, orles i làmines en colors col·laborant-hi
MES DE 60 ARTISTES CATALANS

Aquest número se vendrà per tot arreu al preu de UNA pesseta